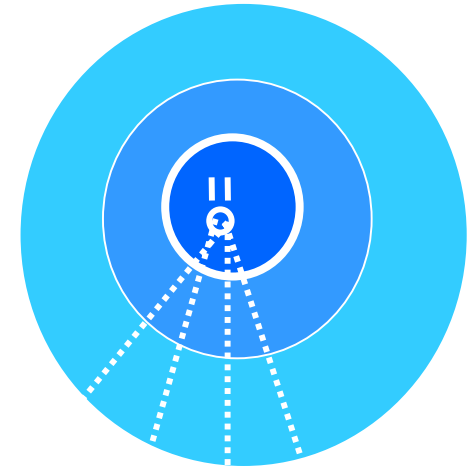

Kontaktiselvitykset

7.5.2008

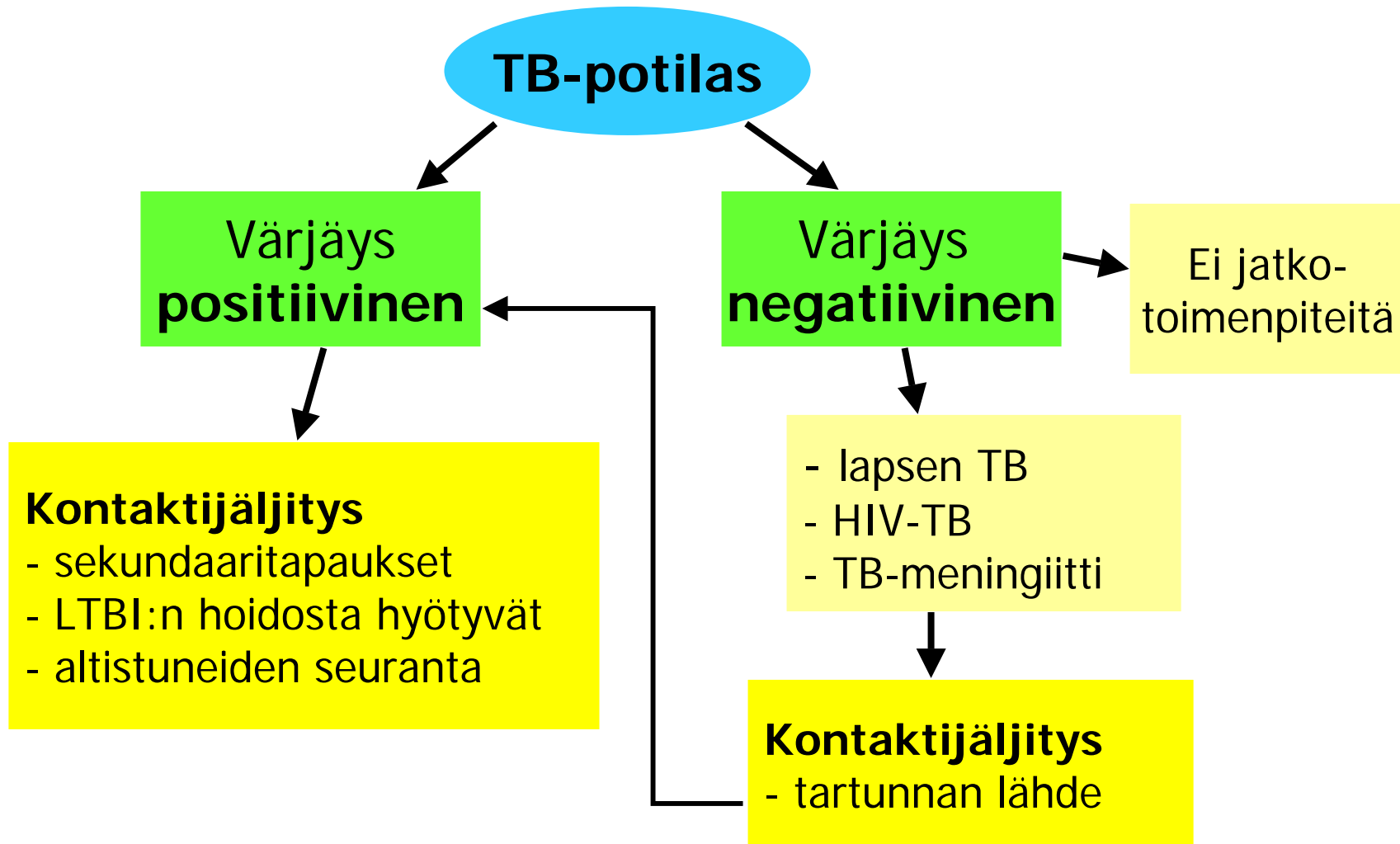

Tuberkuloosi on yleisvaarallinen tartuntatauti

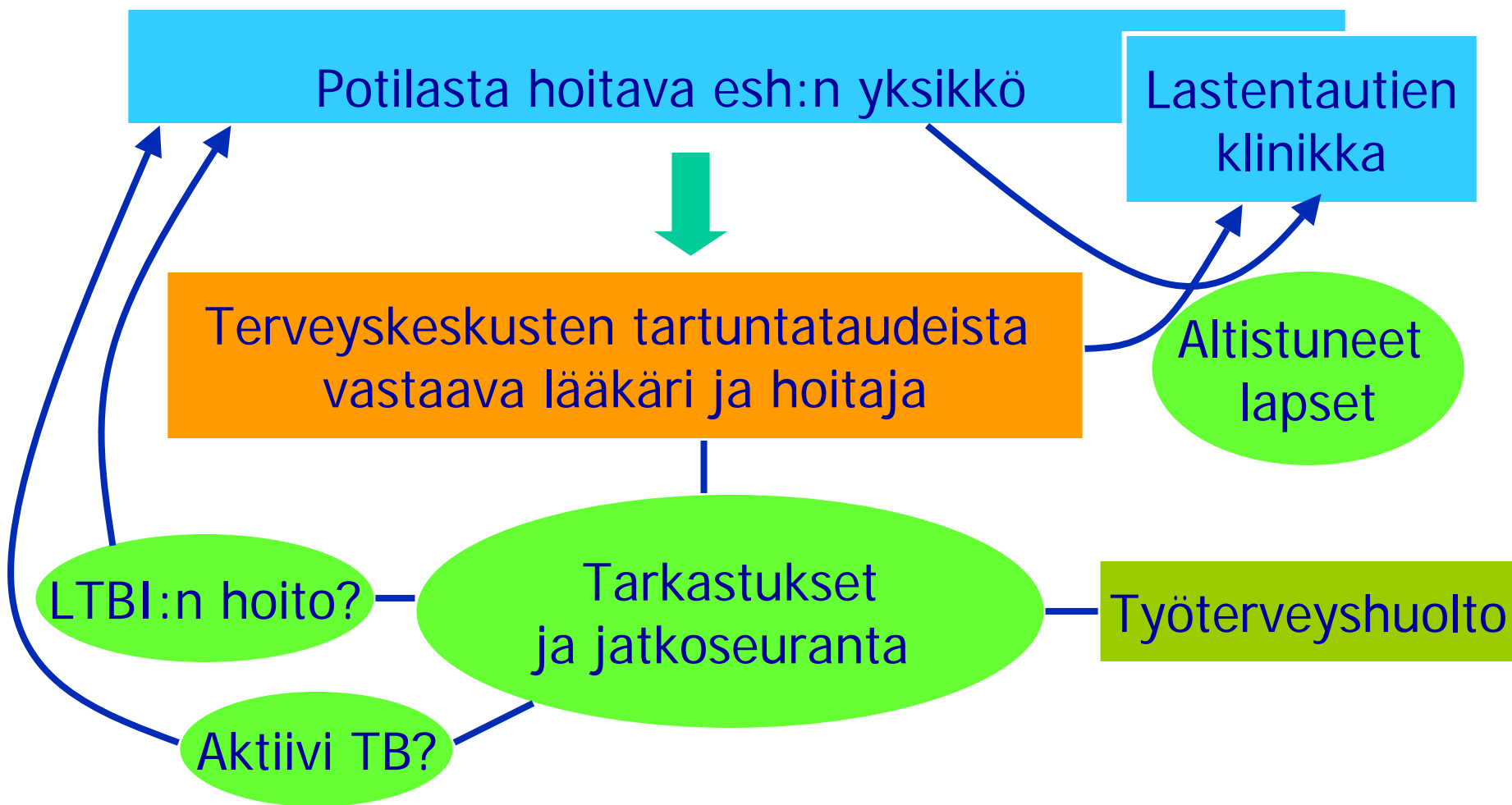
- Kontaktiselvitystä ohjaa tartuntatautilaki ja -asetus
- Velvoitteet
  - Hoitava lääkäri: ilmoitus, tutkimukset ja hoito, muiden tartunnan saaneiden selvitys tai tehtävän siirto tk:n tt-vastaavalle (Tt-laki 23§ ja 22§)
  - Tk:n tt-vastaava lääkäri: leviämisen ehkäisy, tutkimukset, hoitoon ohjaus (Tt-laki 16§, Tt-asetus 6§)
  - Sairaanhoidopiirit: avustavat tartunnan saaneiden toteamisessa, jäljityksessä ja epidemioiden selvityksessä (Tt-laki 6§)
  - KTL: asiantuntija-apu tartuntatautiepidemioiden selvityksessä (Tt-asetus 7§)

Onko potilas tartuttava?

Kontaktiselvityksen tavoitteet

Miten kontaktiselvityksessä edetään?

Lähikontaktit...

selvitetään ajalta, jonka potilas on oireillut tai jos tämä ei ole tiedossa, diagnoosia edeltävän 3 kk ajalta

Selvitys aloitetaan esh:ssa

- Hoitava lääkäri
  - päättää kontaktiselvityksen aloituksesta
  - arvioi ja vahvistaa kontaktien nimilistan siirtäen vastuun jatkoselvityksistä terveyskeskukselle (ttl §22)
- TB vastuuhoitaja
  - haastattelee indeksipotilaan ja kirjaa altistuneet lähikontaktit
  - yhteydenpito laitokseen, työterveyshuoltoon, opiskelijaterveydenhuoltoon jne
  - lähettää kontaktien tiedot altistuneiden henkilöiden kotipaikkakunnan terveyskeskukseen

..ja se jatkuu perusterveydenhuollossa

- Tartuntataudeista vastaava lääkäri (tk-lääkäri)
  - organisoii ja delegoi altistuneiden alkutarkastukset ja jatkoseurannan yhdessä hoitajan kanssa
  - lähettää altistuneet lapset sairaalaan tutkimuksiin
  - lähettää TB-epäilyt ja LTBI:n hoitoa tarvitsevat esh:oon (keuhkos./infektiot.) jatkoselvityksiin
- Tartuntataudeista vastaava hoitaja
  - yhteydenotot altistuneisiin ja tarkastusten käytännön toteutus sovitun työnjaon mukaan

Altistuneiden alkutarkastus

- Anamneesi
  - Oireet: > 3vk yskä, yskökset, veriyskä, kuumeilu, laihtuminen, yöhikoilu, rintakipu
  - Kontaktitiedot, BCG-rokotus, aiemmin sairastettu TB ja saadut hoidot, immunosuppressiiviset sairaudet ja lääkitykset
- Status
- Tutkimukset
  - Thx-kuva
  - Ysköstukimukset x 3 ja lab.kokeet (La, CRP, PVK, Alat, Afos), jos oireita tai thx-kuvassa on muutoksia

Jatkoseuranta

- Thx-rtg 6 ja 12 kk kuluttua alkutarkastuksesta
- Ysköskeräys ja lab.kokeet jos oireita tai thx-kuvassa todetaan muutoksia
- Toimintaohjeet tutkimuksiin hakeutumisesta, mikäli oireita ilmenee seurannan väliajalla tai sen jälkeen
- Seurantakäyntien ja tutkimusten kirjaaminen

Latentin tuberkuloosi-infektion hoito - ehkäistään sairastumista

- Hoidettavat ryhmät TB-altistuksen jälkeen
  - alle 16-vuotiaat
  - henkilöt, joiden immuunivaste on heikentynyt
  - tuberkuloosia sairastavien äitien vastasyntyneet lapset
- Missä ja miten?
  - erikoissairaanhoidossa
  - INH 6-9 kk ensisijainen lääkitys

Erikoistilanteet

- Laitosaltistuminen, epidemiat
  - Päiväkoti, pitkäaikaishoitolaitos, vastaanottokeskus, vankila jne
  - Pth:n ja esh:n yhteistyö: organisointivastuu, tiedotusvastuu, tehtävien jako ja toteutus
  - Epidemioissa yhteistyö KTL:n infektioepidemiologian osaston ja mykobakteerilaboratorion kanssa, DNA-sormenjälkitutkimukset
  - Riskiryhmiin kuuluvien seuranta ad 2 vuotta
- Altistuminen lentomatkan aikana
  - > 8 h lento, potilas ollut oireinen
  - Ilmoitus KTL:n infektioepidemiologian osastolle